

WSPOMNIENIA

Profesor zw. dr hab. CZESŁAW WIKTOR ŚWIĘCICKI (1911–1997)

W bieżącym roku mija druga rocznica śmierci profesora zwyczajnego doktora habilitowanego Czesława Wiktora Święcickiego znanego gleboznawcy z zakresu gleboznawstwa melioracyjnego oraz oddanego pedagoga i przyjaciela studentów.

Profesor C. W. Święcicki urodził się 23 stycznia 1911 r. w Witebsku. Studia wyższe ukończył w SGGW na Wydziale Rolniczym w 1938 r. Stopień kandydata nauk rolniczych uzyskał w 1955 r. po obronie pracy pt. „Modyfikacja aparatu do oznaczania niektórych właściwości fizycznych gleb”, stopień doktora habilitowanego również na Wydziale Rolniczym SGGW w 1963 r. po przedstawieniu rozprawy pt. „Bor w ważniejszych glebach różnych regionów naturalnych Polski”. Stanowisko docenta uzyskał w 1964 r., profesora nadzwyczajnego – w 1975 r. i profesora zwyczajnego – w 1982 r.

Pracę zawodową rozpoczął w 1936 r. na stanowisku zastępcy asystenta na Wydziale Ogrodniczym SGGW w Zakładzie Gleboznawstwa pod kierunkiem prof. J. Siomy; po wojnie – od 1949 r. – pracował pod kierunkiem prof. A. Musierowicza w Katedrze Gleboznawstwa SGGW, a później w Instytucie Gleboznawstwa, gdzie współpracował z prof. B. Dobrzańskim. Prowadził zajęcia dydaktyczne z gleboznawstwa na wydziałach: Rolniczym i Ogrodniczym, ale przede wszystkim na Wydziale Melioracji Wodnych. W 1960 r. odbył w Federalnej Politechnice w Zurychu semestralny staż naukowy w zakresie fizyki gleby pod kierunkiem prof. R. Richarda. Od 1963 do 1965 r. pełnił obowiązki kierownika Katedry.

W pracy naukowej prof. C. Święcicki interesował się głównie gleboznawstwem melioracyjnym, merytorycznie związanym z fizyką i genezą gleb oraz ochroną zasobów glebowych. Zastosował w kraju i udoskonalił nowsze metody oznaczania powietrzno-wodnych właściwości gleb i polepszenia ich struktury. Jest współautorem opracowania kartograficznego „Mapa gleb Polski” w skali 1:300 000 i w skali 1:500 000 oraz prac nad klasyfikacją i systematyką gleb Polski. Zajmował się również określeniem zasobów pokarmowych i wodnych gleb oraz metodyką dokarmiania roślin borem i miedzią w formie chelatowej.

Profesor C. Świącicki opublikował około 100 prac naukowych, podręcznik „Gleboznawstwo melioracyjne” w roku 1976 oraz 8 skryptów i 5 patentów. Ważniejsze publikacje:

„Gleby województwa warszawskiego” 1956 r. – z mapą gleb w skali 1 : 600 000, opracowanie zespołowe,

„Dyfuzja tlenu w glebach jako wskaźnik potrzeb melioracji gleb i ruchliwości niektórych jonów glebowych” 1976 r., Międzynarodowy Kongres Gleboznawczy, 1974, wspólnie z M. Kępką i S. Borkiem.

Od 1951 roku prof. C. Świącicki współpracował z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych w szkoleniu kadr klasyfikatorów gruntów. Brał również udział w konsultacjach dotyczących klasyfikacji bonitacyjnej gleb województw: warszawskiego i łódzkiego.

Był członkiem licznych towarzystw naukowych krajowych i zagranicznych, między innymi Międzynarodowego Towarzystwa Gleboznawczego, PTG, Nowojorskiej Akademii Nauk. Pełnił przez wiele lat funkcje skarbnika ZG PTG i prezesa Oddziału Warszawskiego PTG, męża zaufania ZOZ ZNP i inne.

W czasie II wojny światowej brał udział w ruchu oporu na Wołyniu w ZWZ i AK „Inżynier” oraz w cywilnej obronie Warszawy. Na zlecenie Rektora SGGW prof. J. Miklaszewskiego przechowywał w latach 1939–1945 tygiel platynowy z przykrywką.

Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1976), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1981) oraz nagrodami II i III stopnia Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za podręczniki.

Alina Kusińska